

Prædiken til Juleaften

Luk. 2, 1-14

”Du er fin nok!” siger Noora til Vilde i den norske TV-serie, Skam. Men det er hun jo så bare ikke alligevel i sine egne øjne. Hun kunne være slankere. Hun kunne være klo- gere. Der er så meget, hun kunne være, *så* ville hun være perfekt, og *så* ville hun vinde prinsen og det halve kongerige.

Den norske TV-serie Skam har over de sidste par år for alvor taget danskernes hjerte med storm. Både unge og voksne.

TV-serien tegner et billede af, hvad skam er i unges liv i dag. Og det er et bredt spek- trum: Indledningen til serien handler om den *kollektive skam* som alle vi rige i Skan- dinavien pålægges: En skam over vores ma- terielle rigdom, som er så tydelig her i julen, og som kun sker på baggrund af andres slid og dårlighed på usle fabrikker i den tredje verden. Og så handler den om en *individuel skam*: skammen over forliste venskaber, skammen over dårlige karakterer og kuldsej- lede forhold, spiseforstyrrelser, voldtægt osv. Og så handler det måske først og frem- mest om skammen over ikke at være ”fin nok”.

Serien tager altså fat i noget af det mest fun- damentale ved det kristne menneskesyn: Adam og Evas fald og skammen, som følger

efter synden. Vores frygt for at blive afsløret af alle omkring os som de sårbare, fejlbe- hæftede mennesker, vi er. Den konstante dårlige samvittighed og samtidig den kon- stante længsel og higen efter det perfekte.

Og seriens store udbredelse viser, at der er tale om noget, mange i dag kan genkende. For i samfundet i dag er der måske mere udbredt end nogensinde før et pres om det perfekte liv. Det almindelig liv er ikke godt nok til os. Den almindelige præstation er ikke god nok, ligesom det ikke er godt nok bare sådan at være almindelig pæn.

Nej, for der er jo altid plads til, at vi kan blive lidt bedre. At vi kan optimere os selv. Vi kan altid blive lidt gladere, blive lidt rige- re, træne lidt mere og have det lidt sjovere. Og nu i julen er det måske særligt slemt, for glansbillederne af den perfekte jul er over det hele. I julen bliver vores fiasko synlig for enhver. På facebook og instagram kan vi se, hvordan alle de andre har det så meget bed- re, når vi følger strømmen af billeder af per- fekte juletræer, eksotiske julerejser til Thai- land, velopdragne, kønne børn og børne- børn. Ingen deler fotos fra en rodet juleaf- ten, hvor onkel igen har lavet skandale, eller mor og far skændes og smækker med døren.

Ingen fortæller, at nu sidder de igen alene hjemme, børnene er flyttet, og støvet samler sig på hylderne med gamle familiefotos, mens man savner den ægtefælde, som ikke længere lever.

I vores jagt efter det perfekte er vi meget langt fra stalden i Betlehem for 2000 år siden. For med vores perfektionistiske blik, så må vi vel konstatere, at alt gik galt den aften i Betlehem for mere end 2000 år siden: For jomfru Maria gik det galt: Hun blev gravid uden for ægteskab, hun måtte ride på æselryg højgravid omkring 100 kilometer midt om vinteren fra Nazaret til Betlehem, hvor der så oven i købet ikke var plads til dem nogen steder. Hun måtte føde i en møgbeskidt stald, uden jordemoder eller lægehjælp, og barnet måtte hun lægge i et fodertrug. En skrækhistorie. Var det sket i en stald i Blovstrød i dag, så er der ingen tvivl om, at det ikke var hyrder eller vise mænd, som havde været de første gæster, men derimod kommunen, som kom for at tvangsfjerne den lille baby.

Og ikke desto mindre så var det sådan den almægtige Gud, for hvem vi må regne med, at alt er muligt, valgte at komme til verden. Ikke på et stort herligt slot i pragt og herlighed, men i det allermindste. I det allermest uperfekte og beskidte.

Og det er værd at bemærke i dag, såvel som det blev bemærket dengang, hvor overraskelsen var stor: Mange havde forestillet sig alt muligt om det barn, der blev født julenat. Nu endelig kom han, som ville løse alle verdens problemer. Nu endelig kom han, som ville skaffe fred af en anden verden ind i denne verden. Nu ville eventyrenes lykke

endelig komme, så alle kunne leve lykkeligt til deres dages ende. Men det hele gik ganske anderledes - og måske var det også for det bedste?

En anden TV-serie om teenagere er DR's julekalender fra sidste år "*Den anden verden*". Her er Sara, den ene af hovedpersonerne, så utilfreds med sit uperfekte liv i denne verden, at hun ganske enkelt beslutter sig for at forlade den og overgive sig til en anden verden. En anden perfekt verden, hvor det lykkes hende at vinde prinsen, slottet og muligheden for at leve lykkeligt til sine dages ende.

Det må være alt det, som vi drømmer om. Med kunstfærdige dragter og de mest pragtfulde kulisser spadserer Sara omkring i den anden verden på det gyldne slot. Nye lækre kager, perfekte kjoler og prinsen, som forguder hende.

Eller hvad? Da Sara langsomt opnår alt det perfekte fra eventyrenes verden, viser det sig som et mareridt. En indespærring i et paradys, hvor der ikke er andet at lave end at stirre på guldet i skatkammeret.

Måske har julens fortælling en god pointe, som i allerhøjeste grad kunne være relevant for os mennesker anno 2017? For måske er det perfekte ikke det, vi regner med? Måske leder vi et helt forkert sted, når vi tror, vi selv skal kunne opnå det hele, og at lykken er et stort skatkammer af materiel rigdom? Måske er lykken i det allermindste, i barnet der i krybben? Hvad er det, englen synger i juleevangeliet? "Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!" Med Guds velbehag.

Julen handler ikke om vores *eget* velbehag.

Det er ikke vores egen idé om, hvad det gode er, men Guds. Og godt nok for det. For julens fortælling om velbehag er en ganske anderledes end den, vi kender: Når vi ser på os selv, så ser vi alt det, som er i vejen med os, og det er der ingen af os, som kan bære. Men når vi ser os badet i lyset fra julenat, så ser vi alt det fineste og bedste. Så ser vi mennesket i Kristi billede.

Gud vil noget ganske andet end det, vi tror er det perfekte. Gud vil noget ganske anderledes end alt det, vi kan ønske os på selv den allerlængste ønskeseddel.

Julen handler om en aflastning fra alt det, ja et opgør med hele den målestok, hvor vi mennesker tror, at vi selv skal gøre os fortjente til det ene og det andet, og hvor vi drømmer om guldskatte og store biler. Julen er et oprør imod skammen over alt det uperfekte i vores liv. Gud kommer ned med fred, med lys, med varme og med glæde. Det eneste vi skal gøre er at tage imod. Han kommer ned i det allerlaveste. Der er ikke et menneske, som han ikke kan se ind i øjnene der fra krybben i stalden i Betlehem. Hver eneste af os ser han i øjnene i dag juleaften og siger: Du er fin nok, som du er, og dit liv er godt nok, som det er. Du har ikke noget at skamme dig over. Lad være med at sammenligne dig med alle mulige andre. Jeg er kommet til dig. Min retfærdighed og mit lys det skal være din retfærdighed og dit lys.

Glædelig jul til jer alle!

Amen

Kristine Krarup Ravn
Blovstrød

Salmer :
94, 119, 104, 120

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk